

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Monikulttuurista tyttötyötä Turussa

Turun Tyttöjen Talon vaikutukset maahanmuuttajataustaisten
kävijöiden elämään

Katja Siljamäki

Kansalaistoiminnan ja järjestötyön koulutusohjelma (210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 11 / 2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Katja Siljamäki	Sivumäärä 40 ja 2 liitesivua
Työn nimi Turun Tyttöjen Talon toiminnan vaikutukset maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään	
Ohjaava(t) opettaja(t) Katja Munter	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Turun Tyttöjen Talo	
Tiivistelmä Opinnäytetyön tilaajana oli Turun Tyttöjen Talo @, jonka taustaorganisaationa on Suomen Setlementti-liitto. Opinnäytetyöni tavoitteena oli saada selville Turun Tyttöjen Talon toiminnan vaikutuksia maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämässä. Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen tutkimus. Haastattelin viittä (5) Turun Tyttöjen Talon maahanmuuttajataustaista kävijää. Haastattelukriteerinä oli että haastateltavat olisivat käyneet Talolla vähintään vuoden ajan noin kerran viikossa, jotta toiminnan vaikutukset ovat näkyviä ja pystyttäisiin todentamaan toiminnalla olleen jotain vaikutuksia. Opinnäytetyöni on ammattialani kannalta tärkeä, koska yleisesti on tiedossa että nuorten tyttöjen osallisuus nuorisotalo tai – tila toimintaan on paljon vähäisempää kuin poikien. Voidaan siis sanoa että nuorisotalot eivät tarjoa tarpeeksi tytöille suunnattua toimintaa. Tässä opinnäytetyössäni pohdin sukupuolisensitiivisyyttä etenkin maahanmuuttaja näkökulmasta. Voi olla esimerkiksi kulttuurisia eroja mikä estää nuoren käymisen nuorisotalolla. Yhteisöllisyys, mikä Tyttöjen Talolla vallitsee, tukee sosiaalista vahvistamista, kotoutumista sekä suomen kielen oppimista. Vaikka sukupuolisensitiivinen nuorisotyö on saanut yhä enemmän kannatusta, on se silti monille epäselvä käsite. Usein luullaan että sukupuolisensitiivisyydellä tarkoitetaan sukupuoleen liittyviä stereotyyppiä tai niiden vahvistamista, tai toisen biologisen sukupuolen puoltamista paremmaksi kuin toinen. Sukupuolisensitiivisessä nuorisotyössä ajatellaan nuorta yksilönä, mutta ollaan herkkiä myös sukupuolen tuomille eroille, jotka tulisi ottaa huomioon nuorten kanssa työskennellessä. Suomesta on tullut 2000 – luvulla yhä monikulttuurisempi. Uuteen kulttuuriin sopeutuminen ja oppiminen ovat kenelle tahansa haasteellista. Nuorelle tytölle uuteen maahan muuttaminen voi olla erittäin hankalaa, koska ympärillä vallitsee täysin eri kulttuuri, johon voi olla vaikea sopeutua eikä ryhmäpaine nuorten keskuudessa auta asiaa. Turun Tyttöjen Talo on turvallinen paikka, jonne voi tulla omana itsenään. Talolla toimitaan niin sukupuolisensitiivisellä, mutta myös kulttuurisensitiivisellä työotteella. Kulttuurisensitiivisyydellä tarkoitetaan sitä että ollaan herkkiä myös kulttuurin tuomille hennoille eroille.	
Asiasanat monikulttuurisuus, kulttuurisensitiivisyys, sukupuolisensitiivisyys, maahanmuuttaja	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Katja Siljamäki	Number of Pages 40
Title Gender sensitive youth works effects on visitors from immigrant backgrounds	
Supervisor(s) Katja Munter	
Subscriber and/or Mentor Turun Tyttöjen Talo ®	
Abstract Subscriber of this thesis is Turun Tyttöjen Talo ®. The organization behind it is The Finnish Federation of Settlement Houses. Main goal of this thesis is to find out if Turun Tyttöjen Talo has any effect for its visitors from immigrant backgrounds. This thesis is a qualitative study. I interviewed five (5) girls who visit frequently Turun Tyttöjen Talo, and who have immigrant backgrounds. The main criteria for interviewees was that they had visited Turun Tyttöjen Talo for a year, at least once a week. Because then it can be found that if there is any effects for the visitors life from activities offered by Turun Tyttöjen Talo. This thesis is important for my work field because studies shows that young girls do not participate as much in activities that youth centers offer than boys at their same age. So it can be said that youth centers do not offer enough activities for girls. In this thesis I discuss about gender sensitivity especially from immigrants perspective. Sense of community that exist in Turun Tyttöjen Talo support social reinforcing, integration and help study Finnish language. The concept of gender sensitivity is often confused that it is reinforcing gender stereotypes, or thinking that other biological sex is better than another. It is taught in gender sensitive youth work that people should be confronted as individuals, but be aware that there is some differences between sexes which should be noticed. At the 21st century Finland has become more multicultural. So we need more youth workers who work with culture sensitive approach. Adjusting to a new culture can be difficult for anyone. Especially for young girls, because they may not fit in any group and peer pressure is not helping them. Turun Tyttöjen Talo is a safe place where they can go as they are. Workers at the Turun Tyttöjen Talo are working with both culture sensitivity and gender sensitivity approach to work. Culture sensitivity approach means that you are also sensitive for those differences that different cultures brings.	
Keywords multicultural, culture sensitivity, gender sensitivity, immigrant	

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO

JOHDANTO.....	5
1 ORGANISAATION KUVAUS.....	8
1.1 Keskeisiä käsitteitä	9
1.2 Tyttöjen Talo ®	10
1.3 Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö	11
1.4 Turun Tyttöjen Talo ja monikulttuurinen tyttötyö	12
2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS JA MENETELMÄT	15
2.1 Haastattelujen rajaaminen	17
2.2 Kysymykset.....	18
2.3 Haastattelujen purku	20
3 TULOKSET	22
3.1 Suomen kieli ja sen oppiminen	22
3.2 Sosiaaliset suhteet.....	24
3.3 Kulttuurien vuorovaikutus.....	27
4 POHDINTA.....	30
4.1 Johtopäätökset	30
4.2 Jatkoselvitykset.....	32
4.3 Opinnäytetyöprosessin pohdinta.....	32
LÄHTEET	36
LIITTEET	38

JOHDANTO

Opinnäytetyöni käsittelee sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä monikulttuurisesta näkökulmasta. Käsittelen opinnäytetyössäni sitä kuinka tärkeää on tarjota myös nuorille jotka eivät voi kulttuurinsa vuoksi osallistua esimerkiksi nuorisotalon toimintaan, joltain toimintaa mihin he voivat osallistua koulun tai opiskelun ulkopuolella. Osallisuus on tärkeää varsinkin jos nuori on muuttanut uuteen maahan ja ympärillä vallitsee täysin eri kulttuuri. Osallistumalla erilaisiin toimintoihin nuori pystyy solmimaan ystävyys-suhteita, kokee tulevansa hyväksytyksi ja sopeutuu samalla uuteen yhteiskuntaan. Yhteiskuntaan sopeutuminen ja siihen kuulumisen tunne ehkäisee myös suuresti syrjäytymistä sekä tukee kotoutumista.

Opinnäytetyöntilaajana toimii Turun Tyttöjen Talo. Talolla tehdään työtä sukupuolisensitiivisellä työotteella. Ihminen tulisi kohdata yksilönä, arvottamatta henkilön sukupuolta tai kulttuuria. Kuitenkin tulisi olla tietynlainen herkkyys sukupuolen ja kulttuurien tuomille eroille.

Maahanmuuttajia on tällä hetkellä kolme prosenttia suomen väestöstä. 2000- luvulla maahanmuuttajien määrät alkoivat kasvaa. Parin viime vuoden ajan Suomeen on tullut maahanmuuttajia vuosittain noin 25 000 – 29 000. (*Väestöliitto, 2013.*)

Samalla kun Suomesta on tullut yhä monikulttuurisempi, täytyy ottaa huomioon että myös nuoret ovat kulttuurien keskellä. Nuoruus on myllerrysten aikaa jolloin nuori muovaa käsitystään itsestään sekä ympäröivästä maailmasta. Nuorisotalot ja – tilat ovat paikkoja joissa nuori voi seurustella ikäistensä kanssa ja kehittää itseään. Kaikille nuorille ei ole tarjolla paikkaa jossa voisi kasvaa ja kehittyä ihmisenä.

(Aalberg & Siimes, 2007)

Aihe on ammattialani kannalta tärkeä, koska maahanmuuttajataustaisia nuoria on enenevässä määrin. Monikulttuurista nuorisotyötä on tutkittu tähän mennessä, mutta tyttöjen rooli on jätetty vähemmälle huomiolle. Monikulttuurista nuorisotyötä sekä sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä on tutkittu Turun Tyttöjen Talolla kuitenkin ahkerasti. Muutamana esimerkkinä mainittakoon Johanna Hedman – Käytäntöä ja kohtaamista, Anni – Reetta Sorell – Sankarittaren matka, Essi Parkkari – Turun Tyttöjen Talo ja

monikulttuurisuus ja Essi Erlands – Ryhmäbloggaamalla yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Nuorisotyössä pitäisi enemmän huomioida maahanmuuttajataustaisten tyttöjen tarpeita, ja tarjota toimintaa heidän tarpeitaan kuunnellen. Tällä hetkellä ainoastaan kolmannella sektorilla tarjotaan kiinteä paikka maahanmuuttajataustaisille tytöille. Koska Suomessa on paljon myös syrjäytyneitä nuoria, on mielestäni kummallista että maahanmuuttajataustaisten tyttöjen tarpeet jätetään huomioimatta, koska tällöin heidät jätetään vapaa-ajallaan muista nuorista ulkopuolelle. Usein puhutaan siitä että kun tytöt eivät osallistu heille tarkoitettuun toimintaan, ja vastuu siirretään täysin heille. Miten voi osallistua jos nuorisotyöllä ei ole mitään tarjota? Aikansa saa varmasti kulumään paremmin, kuin mennä nuorisotalolle vain sen takia että se on nuorille tarkoitettu paikka. Veronika Honkasalo on kirjoittanut kirjassaan ”Tyttöjen kesken- monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo nuorisotyössä nuorten tyttöjen osallisuudesta.

”Tyttöjen syyllistäminen osallistumattomuudesta ja passiivisuudesta nousi esille myös omassa kenttätyössäni, jossa seurasin eri kansalaisjärjestöjen järjestämiä tyttöjen harrastustyöpajoja. Joissain tapauksissa ohjaajat purkivat turhautuneisuuttaan osallistujien vähyydestä suoraan paikalla oleviin tyttöihin.” (Honkasalo, 2011, s. 85)

Ohjaajan rooli on erittäin tärkeä missä tahansa ryhmässä. Uskoisin että Honkasalon elävän elämän esimerkki kuvaa hyvin sitä miten ei toimita ohjaajana, kulttuurisensitiivisesti eikä sukupuolisensitiivisesti. Ohjaajan tulee olla kärsivällinen. Koska useimpien nuorille suunnattu toiminta on ilmaista ja vapaaehtoista, voi osallistujamäärä laskea alkumäärästä, koska ketään ei voi velvoittaa osallistumaan toimintaan. Myös tulisi osata huomioida niitä jotka ovat mukana toiminnassa. Vaikkapa nuorisotalolla käyviltä tytöiltä voisi tiedustella mikä saa heidät käymään siellä, ja mitä he haluaisivat lisää jotta mahdollisimman moni tyttö saataisiin aktiivisesti osallistumaan. Sekä onko jotain tiettyä asiaa minkä vuoksi monet tytöt eivät käy nuorisotaloilla. Toisin kuin tyttöjen syyttäminen osallistumattomuudesta, voisi heille siirtää ehkä hiukan vastuuta siitä että he osallistuvat toiminnan kehittämiseen.

Jotta nuoret tytöt ja etenkin maahanmuuttajataustaiset tytöt saataisiin osallistumaan enemmän, tukisi tämä suuresti myös kotoutumista. Tuleekin miettiä mitä hyötyä maahanmuuttajista on Suomelle. Maahanmuuttajat rikastuttavat suomalaista kulttuuria ja tuovat Suomeen eri maiden kulttuurien tuntemusta ja kielitaitoa. He tuovat tietoutta omasta maastaan ja heidän kauttaan saadaan suoria yhteyksiä eri puolille

maailmaa. Maahanmuuttajat ovat "valmista" työvoimaa, ja auttavat täyttämään työpaikat kun suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle. (Räty,2002, s. 40)

1 ORGANISAATION KUVAUS

Tyttöjen Talon taustaorganisaationa toimii Suomen Setlementtiliitto. Suomen Setlementtiliitto on vuonna 1918 perustettu sivistys- ja sosiaalityötä tekevä voittoa tavoittelematon elämäntilanjärjestö. Suomen Setlementtiliitto, setlementtiliikkeen keskusjärjestö, on hallinnolliselta rakenteeltaan konserni, joka koostuu liiton keskustoimistosta sekä liiton omista yhtiöistä. Jäsen yhtiöt eli setlementit ja nuorisotyön piirijärjestöt ovat omia hallinnollisia yksiköitään. Setlementtinuorten piirijärjestöjä on seitsemän (7) ympäri Suomea ja paikallissetlementtejä on 34 kappaletta. Setlementtiliiton toimintaa linjaavat kahdesti vuodessa pidettävät liittokokoukset ja liittohallitus, jossa on jäseniä sekä eri setlementtien edustajia että liikkeen ulkopuolisia asiantuntijajäseniä.

(Setlementtiliitto, 2013.)

Liiton perusarvoja ovat arjen keskellä toteutuva lähimmäisen rakkaus, yhteisöllisyys ja erilaisten ihmisten välinen yhteistyö. Setlementtityön perustana on usko yhteisöllisyyden voimistavaan vaikutukseen ja yksilöllisyyden ja moninaisuuden arvostaminen kaikessa toiminnassaan. Elämäntilanjärjestöllä tarkoitetaan työtä jota tehdään ”vauvasta vaariin”. Toimialoja Setlementtiliitossa ovat; seniori- ja vanhustyö, lapsi- ja nuorisotyö, monikulttuurinen työ, asumisen palvelut, opinto- ja kulttuuritoiminta, kriisityö ja vaikeat elämäntilanteet sekä kansalaisvaikuttaminen.

Setlementtiliiton ja sen jäsenjärjestöjen toiminnan mahdollistavat tuotettujen hyvinvointipalveluiden palvelumaksut, Raha-automaattiyhdistyksen avustukset, ministeriöiden myöntämät korvamerkityt tuet sekä yksityishenkilöiltä saadut lahjoitukset. Toiminta on voittoa tavoittelematonta.

(Setlementtiliitto,2013)

1.1 Keskeisiä käsitteitä

Käyn heti alussa läpi hieman tämän opinnäytetyön keskeisimpiä käsitteitä. Keskeisin näistä käsitteistä on varmastikin *sukupuolisensitiivisyys*. Sukupuolisensitiivisyydellä tarkoitetaan sitä että huomioidaan sukupuolen erilaiset vaikutukset nuorten kasvamisessa. (Tyttötyö, 2013.)

Opinnäytetyössäni käsitellään myös *naiseutta*. Naiseutta on vaikea määritellä koska termille ei ole mitään yhtä ja oikeaa määritelmää mikä on naisellista, mikä ei. Lainasin Veikko Aalbergin sekä Martti A. Siimeksen kirjasta ”Lapsesta aikuiseksi- nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi” teoksesta hieman apua hahmottamaan mitä on naiseus.

”Suomalaisen yhteisön naisihanne korostaa pehmeitä arvoja: toisten huomioon ottamista, hoivaamisen tarvetta, empatiakykyä ja kärsivällisyyttä, mutta myös kumppanuutta toisen sukupuolen kanssa. Silti naiseuteen kuuluvat myös aktiivisuus ja terveen aggressiiviset kokemukset. Ne auttavat naista eriytymään, itsenäistymään ja menestymään elämässä.” (Aalberg & Siimes, 2007, s. 102)

Naiseutta on vaikea määritellä myös sen vuoksi, koska kyseessä on asia mikä on paljon yksilön itse määriteltävissä. Sanasta saattaa tulla tietynlaisia mielleyhtymiä, mutta mitään näistä mielleyhtymistä ei voida todeta oikeaksi tai vääräksi.

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan Suomeen muuttanutta ulkomaan kansalaista joka aikoo asua maassa pidempään. (Väestöliitto, 2013.)

Kulttuurisensitiivisyys on tärkeää nykyajan yhä monikulttuurisemmassa suomessa. Lainasin kulttuurisensitiivisyyden määritelmän suoraan internetistä:

”Kulttuurisensitiivisyys tarkoittaa kulttuurisesti vastaanottavaista asennoitumistapaa, käyttäytymistä, tarkkaa ja jatkuvaa havainnoimista sekä analysointia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ollaan valmiita kohtaamaan toinen ihminen arvostavasti tiedostaen etnisen taustan, kulttuurin, sosiaalisen statuksen ja uskonnollisen vakaumuksen tai erilaisten kielten vaikutukset.” (Terveiden ja hyvinvoinninlaitos, 2011.)

Myös kulttuurisensitiivinen tyttötyöstä on kerrottu seuraavaa:

”Kulttuurisensitiivisessä tyttötyössä kiinnitetään erityistä huomiota erilaisiin kulttuurin, uskonnon ja maahanmuuttajataustan mukanaan tuomiin erityiskysymyksiin. Pääpaino on niin sanotussa positiivisessa

erityiskohtelussa, mikä tarkoittaa mahdollisimman matalaa kynnystä tulla mukaan toimintaan. Usein puhutaan monikulttuurisesta tyttötyöstä, mutta on parempi puhua kulttuurisensitiivisestä tyttötyöstä, sillä silloin muistetaan pohtia myös valtakulttuurissa vallitsevia arvoja ja asenteita eikä oteta niitä itsestään selvinä. Kulttuurisensitiivinen tyttötyö pitää myös osallistumisen ovia auki kaikille tytöille riippumatta heidän taustastaan. Joskus on perusteltua suunnata tyttöryhmiä erityisesti maahanmuuttajataustaisille tytöille, mutta useimmiten ei ole mitään erityistä syytä kohdentaa toimintaa sen perusteella, minkä kulttuurin piirissä tyttö on syntynyt.” (Tyttötyönkansio, 2012)

Lainasin suoraan sosiaalisen sukupuolen määritelmän sukupuolten välisten tasa-arvon valtavirtaistamisen perustanastosta;

”Käsite sosiaalinen sukupuoli eli gender yleistyi 1960-luvun englanninkielisessä feministisessä teoretisoinnissa. Sillä haluttiin korostaa, että sukupuoli on paitsi biologinen (sex) myös vahvasti yhteiskunnallinen käsite (gender). Genderin ajatellaan tarkoittavan sosiaalista sukupuolta eli joko koettua sukupuoli-identiteettiä tai sukupuoliroolia.” (Perussanasto, 2006.)

1.2 Tyttöjen Talo ®

Tyttöjen Talo ® on Kalliolan Nuoret ry:n rekisteröity ”tuotemerkki”. Tyttöjen Talot toimivat Suomen Setlementtiliiton alaisina. Täten jokainen Tyttöjen Talo on myös setlementti vaikka Tyttöjen Talot tunnetaan konseptistaan tyttötyön uranuurtajina. Jokaisella Tyttöjen Talolla tulisi siis toimia sekä sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä toteuttaen, sekä Setlementtiarvojen mukaan; yhteisöllisesti muiden tukena.

Suomessa on tällä hetkellä viisi (5) Tyttöjen Taloa. Ensimmäinen Tyttöjen Talo perustettiin vuonna 1999 Helsinkiin. Talon perustamista vauhditti Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama projekti joka käsitteli juurikin sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä. Tämän jälkeen Taloja on perustettu Kuopioon, Ouluun, Tampereelle ja Turkuun. Kuudes Tyttöjen Talo tullaan perustamaan Rovaniemelle. (Tyttötyö, 2013.)

Tyttöjen Talo on kuin avoin koti – tutkimuksessa esitellään Tyttöjen Talo konsepti seuraavasti:

”Tyttöjen Talot ovat osa Setlementtiliikettä ja niillä toteutetaan setlementtiarvoihin pohjautuvaa sukupuolisensitiivistä tyttötyötä, jolle on keskeistä ihmisen arvokas kohtaaminen, yhteisöllisyys ja usko ihmi-

sen omiin voimavaroihin. Tyttöjen Talon tavoitteena on tukea 12- 28 -vuotiaita tyttöjä ja nuoria naisia, jotta heistä kasvaisi omannäköisiä, voimaantuneita naisia". (Eischer & Tuppurainen, 2011, s. 6).

1.3 Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö

Opinnäytetyöni tarkastelee sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä monikulttuurisen nuorisotyön näkökulmasta. Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö on monille hieman vieras käsite ja usein luullaan että sillä tarkoitetaan jommankumman sukupuolen puoltamista, tai sukupuolineutraalisuutta.

Suoritin oman kehittämisprojektini sukupuolisensitiivisen nuorisotyön viitekehksessä, joten tietopohjaa aiheesta on ehtinyt kertyä ennen tätä opinnäytetyötäkin. Yritän avata käsitteitä ja käytäntöjä mahdollisimman paljon erilaisten esimerkkien kautta, että teksti olisi mahdollisimman helppolukuista.

Opinnäytetyöni tulee käsittelemään paljon sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä. Olen ottanut suoran lainauksen Tyttötyön verkostohankkeen [www – sivuilta](#), jossa mielestäni määritellään hyvin mitä on sukupuolisensitiivinen nuorisotyö. Setlementtiliiton sivuilla sukupuolisensitiivisyydestä kerrotaan seuraavasti:

"Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa herkkyyttä huomioida sukupuolen erilaiset vaikutukset nuorten kasvamisessa. Sukupuolisensitiivisessä tyttö- ja poikatyössä tunnustetaan erilaisia tyttönä ja poikana olemisen tapoja, muttei uusinneta niitä kyseenalaistamatta. Sukupuolisensitiivisessä työotteessa pyritään purkamaan, avaamaan ja laajentamaan sukupuolirooleja sekä sukupuolittuneita käyttäytymismalleja." (Setlementtiliitto, 2013.)

Sukupuolisensitiivisyys (gender sensitivity) on määritelty myös "Sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamisen perussanastossa" (2006) seuraavasti:

"Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa sukupuolinäkökulman huomioon ottamista. Sukupuolinäkökulman huomioon ottaminen kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja toiminnoissa on todellisen sukupuolten välisen tasa-arvon edellytys." (Perussanasto, 2006.)

1.4 Turun Tyttöjen Talo ja monikulttuurinen tyttötyö

Opinnäytetyöni toteutetaan Turun Tyttöjen Talon monikulttuurinen tyttötyöhankkeen tiimoilta. Turun Tyttöjen Talon taustaorganisaatio on Auralan kerhokeskus ry, joka on Suomen Setlementtiliiton paikallisyhdistys. Auralan Kerhokeskus ry toimii Turussa. Kerhokeskuksen toimintamuotoja ovat kerhotoiminta, koululaisten iltapäivätoiminta, kesäleiritoiminta sekä erilaiset lapsi- ja nuorisotyön kehittämishankkeet. (*Auralan kerhokeskus, 2013*).

Turun Tyttöjen Talon kotisivuilla esitellään seuraavasti Talolla toteutettavaa monikulttuurista tyttötyötä:

”Turun Tyttöjen Talo tarjoaa eri kulttuureista tuleville tytöille ja nuorille naisille suunnattua toiminnallista ja vertaistuellista ryhmätoimintaa sekä yksilötukea. Toiminnassa huomioidaan sekä maahanmuuttajatyttöille suunnatut erilliset toiminnot että kaikille 12–28 -vuotiaille tytöille ja nuorille naisille suunnatut yhteiset toiminnot. Monikulttuurisessa tyttötyössä tärkeää on kulttuurisensitiivisyys sekä yksilön ja monikulttuurisuuden arvostaminen”. (Turun Tyttöjen Talo, 2013).

Tavoitteet maahanmuuttajataustaisten tyttöjen kanssa ovat samat kuin kansasuomalaisienkin. Mutta maahanmuuttajataustaisella tytöllä kasvu- ja identiteettikysymykset tapahtuvat usein haasteellisemmalla tavalla kun vanhempien kulttuuri ja suomalainen kulttuuri repivät eri suuntiin. (*Eischer & Tuppurainen, 2011, s. 101.*)

Maahanmuuttajatyötöet kokevat myös usein olevansa juurettomia, etteivät he kuulu kumpaakaan kulttuuriin. Toki juurettomuuden tunne antaa vapauden seilata kulttuurien välillä, mutta voi alussa aiheuttaa turvattomuuden tunnetta. Turun Tyttöjen Talolla tarjotaan turvallinen tila missä ei tarvitse määritellä mihin kulttuuriin uskoo, ei tarvitse määritellä itseään minkälainen ihminen on. Tai osata laittaa itseään johonkin tiettyyn lokeroon. Turun Tyttöjen Talolla saa rauhassa kuulostella itseään ja kasvaa ehyeksi aikuiseksi tytöksi tai naiseksi. (*Eischer & Tuppurainen, 2011, s. 102*)

Turun Tyttöjen Talolla on panostettu kulttuurisensitiiviseen työotteeseen sekä monipuoliseen toimintaan. Turun Tyttöjen Talolla käynnistyi Turun Tyttöjen Talon monikulttuurinen tyttötyö- hanke syksyllä 2009. Tälle kehittämishankkeelle Raha-automaattiyhdistys on myöntänyt projektirahoituksen vuosiksi 2009- 2013. (*Turun Tyttöjen Talo, 2013*).

Opinnäytetyöni käsittelee sitä onko Turun Tyttöjen Talon toiminnalla ollut jotain vaikutuksia maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään. Turun Tyttöjen Talo tarjoaa kävijöilleen monenlaista ryhmätoimintaa. Turun Tyttöjen Talon tarjoamasta ryhmätoiminnasta monikulttuurinen ryhmä on esimerkiksi Mahtava-ryhmä, sekä ainoastaan maahanmuuttajataustaisille tytöille tarkoitettu Uintiryhmä. Uintiryhmä eroaa uimahallien tarjonnasta siten, että Turun Tyttöjen Talon tarjoaman uintiryhmän aikana hallissa ei ole yhtäkään miessukupuolen edustajaa. Joissakin kulttuureissa ei suvaita naisen tai tytön olla samassa tilassa tai huoneessa miehen kanssa, tai esiintyä peittämättä itseään kulttuurin mukaisesti. Kunnat eivät pysty tarjoamaan kaikille kävijöilleen sitä mitä heidän kulttuurinsa vaatii. Onneksi on paikkoja kuten Turun Tyttöjen Talo jossa pystytään tarjoamaan tällaisia palveluita, ja paljon muutakin mitä esimerkiksi kunnallinen nuorisotyö ei kykene tarjoamaan.

Kunnallisen nuorisotyön ovet ovat kaikille avoinna, koska halutaan tavoittaa mahdollisimman monta nuorta jotta ”palvelu” tavoittaisi mahdollisimman monta asiakastaan. Nuorisotyössä menestys tai kannattavuus mitataan numeroissa. Jos esimerkiksi nuorisotalolla järjestettäisiin Halloween-ilta, mitattaisiin illan menestys kävijämäärässä eikä siinä että osallistujilla oli hauskaa ja toivoivat että ilta järjestettäisiin vuoden päästä uudestaan. Syy tällaiseen ”kylmään” käytäntöön on rahoituksessa, jotka ovat jokaisella sektorilla tiukoilla. Täytyy olla jokin millä voidaan todentaa että toiminta on ollut taloudellisesti kattavaa, eli kerralla on tavoitettu mahdollisimman moni nuori.

Miten edellä mainitut rahoitusongelmat nuorisotyössä sitten liittyvät opinnäytetyöhöni? Nuorisotyössä ovet pidetään kaikille avoinna, että tavoitettaisiin mahdollisimman moni nuori. Tutkimusongelmani ei siis ole siinä että pitäisi puoltaa

jompaakumpaa sukupuolta, vaan siinä että kunnan tarjoamassa nuorisotyössäkin pitäisi toteuttaa myös sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä. Koska sukupuolisensitiivinen nuorisotyö tukee erittäin paljon sosiaalista vahvistamista, mikä taas ehkäisee syrjäytymistä. Sukupuolisensitiivisellä nuorisotyöllä taataan että kaikki kohderyhmään kuuluvat tavoittavat heille tarkoitetut palvelut, kulttuurisista eroista huolimatta. Kun nuoret ovat tavoitettu, on suurempi todennäköisyys saada nuoret tytöt osallistumaan toimintaan, koska se on myös heille suunnattua. Vapaa- ajallaan kuka tahansa haluaa osallistua itselleen mielekkääseen toimintaan.

Joissain kulttuureissa ei ole soveliasta että nainen on samassa huoneessa/tilassa vastakkaisen sukupuolen edustajan kanssa, ellei naisella ole sopivaa ”esiliinaa”. Tällaisia kulttuurisia eroja ei oteta tarpeeksi huomioon nuorisotyön kentällä. Jos suomeen muuttaa tällaisesta kulttuurista nuori nainen, niin miten voidaan taata että kyseessä oleva nuori pystyy muodostamaan sosiaalisia suhteita. Nuoren kehitysvaiheille on erittäin tärkeää juuri sosiaalisten suhteiden muodostaminen. Nuori kehittyy paljon fyysisesti sekä henkisesti murrosiässä. Jos otan esimerkiksi Afganistanista suomeen muuttanut viisitoistavuotias tyttö, jolla ei ole vielä ehtinyt muodostua sosiaalisia suhteita ja hänen kulttuurinsa ei salli lähteä minnekään ilman esiliinaa. Miten tämä nuori muodostaa sosiaalisia suhteita, niin että sopeutuisi uuteen maahan ja tutustuisi uuteen kulttuuriin? Tämän ikäiselle nuorelle kunta tai kaupunki tarjoaa lähinnä yhtä paikkaa jonne mennä, nuorisotalot tai -tilat. Minne nämä nuoret menevät jotka eivät kulttuurinsa vuoksi voi osallistua muiden nuorien tapaan nuorisotalojen toimintaan, mutta joille olisi elinarvoisen tärkeää päästä tutustumaan omanikäisiinsä nuoriin.

2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS JA MENETELMÄT

Opinnäytetyöni toteutettiin niin sanotulla ”nolla-budjetilla”, eli opinnäytetyön toteuttamiseen ei ollut muuta rahaa kuin käytettävissä ollut opintotukeni. Linaan opinnäytetyösuunnitelmastani tehtyä kustannusarviota hiukan myös tähän viralliseen opinnäytetyöhöni.

Tilaaajahan ei siis tarvitse maksaa mitään opinnäytetyöntekijälle, tai osallistua muihinkaan kustannuksiin jos sellaisia ilmenee. Onnekseni Turun Tyttöjen Talon työntekijä pyysi minua lähettämään alustavan kustannusarvion, josta he näkisivät voivatko tulla vastaan kustannuksissa. Osoitin kiitollisuuteni eleestä, ja muistutin että tilaajalla ei ole vastuuta tai velvollisuutta osallistua kustannuksiin.

Tein silti karkean arvion paljonko opinnäytetyön tekeminen tulisi maksamaan. Ennen opinnäytetyösopimuksen allekirjoittamista kävin palaverissa Turun Tyttöjen Talolla, jossa keskustelimme siitä mitä tilaajataho odottaa opinnäytetyöltä, ja mitä opinnäytetyö tulisi koskemaan. Kerroin myös itse omista opinnoistani sekä siitä mitä odotan tilaajataholta. Palaverin loputtua tulimme yhteisymmärrykseen että aloittaisin tekemään opinnäytetyötä Turun Tyttöjen Talolla. En laske palaverista tulleita kustannuksia kustannusarviooni, koska yhteistyö alkoi virallisesti vasta tuon palaverin jälkeen.

Kustannusarvioni laskin siis siten että, katsoin VR:n sivuilta hinnastosta paljonko junaliput maksavat. Helsinki – Turku junalippu maksaa opiskelijalennuksella 15,38- 20,83 euroa riippuen siitä minkälainen juna on kyseessä. Keskiarvona matka olisi 18,10 euroa suuntaan ja se kerrottuna kahdella, sain ”hinnaksi” yhdelle haastattelulle 36,20 euroa. Haastatteluja tulisi olemaan siis viisi (5) kappaletta, eli kaiken kaikkiaan matkoihin menisi siis 181,00 euroa. Olin taloudellisesti varautunut siihen että minun täytyisi käydä yksitellen tekemässä haastattelut Turussa. Kustannusarvioon laskin siis ainoastaan junamatkat Hel-

singistä Turkuun ja Turusta Helsinkiin. En laskenut kustannusarvioon esimerkiksi ruokailuja, tai mahdollisia yöpymiskustannuksia. (www.vr.fi)

Onneksi tilaajatahon ohjaajani sai sovittua kaikki haastatteluni kahdelle peräkkäiselle päivälle. Sain myös yöpymispaikan Turusta, joten yöpymisestäkään ei koitunut minulle yhtään lisäkuluja. Tällaisella haastatteluaikataululla saatiin siis kustannukset mahdollisimman alhaisiksi.

Kustannuksia haastattelujen osalta tuli ainoastaan siis yhden meno-paluun verran, eli 72,40 euroa.

Opinnäytetyöni on siis kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Kvalitatiivisella tutkimuksella tarkoitetaan karkeasti sanottuna sitä että tutkittavaa ilmiötä yritetään tutkia muutoin kuin numeroiden avulla. Useimmiten kvalitatiiviset tutkimukset toteutetaan joko yksilö- tai ryhmähaastatteluina. Toteutin oman opinnäytetyöni yksilöhaastatteluina. Päätös siitä teenkö kvalitatiivisen vai kvantitatiivisen tutkimuksen syntyi helposti. En ole ikinä pitänyt diagrammeista, tai numeroista, laskeemisesta puhumattakaan. Diagrammit eivät tunnu kertovan minulle juurikaan mitään. Olen aina osannut puhua ihmisille, ja koen että olen hyvä lukemaan sosiaalisia tilanteita kuten haastattelutilanteita. Haastattelutilanteessa jos kysytään erittäin henkilökohtaisia asioita, pitää osata lukea ihmisestä koska vaikka pitää selittää kysymystä auki hieman enemmän. Täytyy osata huomata ne pienet erot, ettei haastateltavalle tule nolostunut, tai typerä olo. Koen suoriutuneeni opinnäytetyöni vaatimista haastatteluista läpi kiittävästi. (*Hirsijärvi & Hurme, 2001, s. 21.*)

Sain koulustani ääninauhurin lainaan, jotta haastattelut saatiin tallennettua. Tein haastattelutilanteessa myös muistiin panoja. Nauhoitusten jälkeen litteroin jokaisen haastattelun. Litteroinnilla tarkoitetaan jokaisen sanan tai äänen ylös kirjaamista. Kaikki mitä nauhurilla kuuluu tai tapahtuu, kirjataan ylös. Litteroin aineistoa yhteensä 18 sivun verran.

Litteroinnin jälkeen aloitin materiaalin teemoittelun. Käydessäni läpi aineistoa huomasin kolmen teeman nousevan selkeästi esiin jokaisessa haastattelussa. Näitä näkökulmia olivat suomen kieli ja sen oppiminen. Toiseksi eniten haastat-

teluissa nousi sosiaaliset suhteet ja niiden yllä pitäminen. Kolmanneksi nousi kulttuurien vuorovaikutus. Tarkastelen tuloksia tarkemmin kohdassa 2.3, jossa puran enemmän haastatteluista esiin nousseita näkökulmia. Teemoitellessani aineistoa huomasin monen muun hyvän näkökulman, tai muuten tärkeän asian josta kertoa, mutta nämä kolme nousivat eniten esiin tekstistä.

2.1 Haastattelujen rajaaminen

Olin kuullut opinnäytetyöseminaareissa että haastattelujen rajaaminen saattaa osoittautua hankalammaksi kuin luulisi. Täytyy olla varovainen ettei aihetta rajata liian niukaksi, mutta toisaalta välttää liian laajaa aihetta koska kyseessä ei ole kuin kymmen opintopisteen teos. Kuulin monessa opinnäytetyöseminaarissa kun kanssa opiskelijani kertoivat ottaneen liian suuren palan työstääkseen, koska eivät olleet osanneet rajata tarpeeksi hyvin opinnäytetyön aihettaan. Varoitavien esimerkkien jälkeen osasin mielestäni rajata alusta asti melko hyvin, koska en halunnut että opinnäytetyöstäni tulee liian iso pala nieltäväksi.

Aloitin haastattelujen rajaamisen käymällä sähköposti- ja puhelinkeskusteluja tilaajatahon ohjaajani kanssa. Kävin keskustelua myös oppilaitokseni lehtorien kanssa mitä kriteerejä haastateltavan tulee täyttää että tuotoksesta tulee mahdollisimman kattava mutta ottaen huomioon että kyseessä on opinnäytetyö eikä laajempi tutkimus.

Juteltuani tilaajatahon ohjaajani kanssa haastattelut alkoivat selkiytyä yhä enemmän. Päädyimme siihen että haastateltava olisi maahanmuuttajataustainen, koska opinnäytetyöni tulisi käsittelemään nimenomaan sitä mitä vaikutuksia Turun Tyttöjen Talon toiminnalla on ollut maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään. Maahanmuuttajataustaisten tyttöjen löytäminen haastatteluun ei ollut vaikeaa, koska he ovat Turun Tyttöjen Talolla erittäin rohkeita ja aktiivisia.

Toinen kriteeri haastateltaville oli että he olisivat käyneet Turun Tyttöjen Talolla vähintään vuoden ajan, ja osallistuneet johonkin talon tarjoamaan toimintaan kerran viikossa. Kuten jo mainitsin kohdassa 1.3, että opinnäytetyöni tehtiin Tu-

run Tyttöjen Talon monikulttuurisen tyttötyön- hankkeeseen, joten täytyi haastateltavien olla myös hankkeen kohderyhmään sopivia.

2.2 Kysymykset

Kävimme tilaajatahon kanssa sähköpostikeskustelu haastattelukysymyksistä. Tein oman vedokseni kysymyksistä ja lähetin ne tilaajatahon ohjaajalleni kommentoitavaksi. Sain tällä sähköpostien lähettelyllä ja vastaamisella paljon erilaisia näkökulmia kysymyksiin liittyen. En ollut tullut ajatelleeksi että kulttuurisensitiivisyyttä tulisi myös toteuttaa haastateltaessa. Jotkut kysymyksistä saattoivat olla raakaversiossa epämukavia joillekin haastateltaville, koska joissain kulttuureissa ei puhuta esimerkiksi sukupuoleen liittyvästä kasvusta. En myös ollut ottanut huomioon että jotkut haastateltavat eivät puhuneet hyvin suomea, joten ilmaus kuten ”naiseksi kasvu” saattoi olla täysin vieras. Pohdin lisää haastatteluihin liittyviä ajatuksia 2.3 osiossa.

Jaoin kysymykset yhdeksään (9) eri osa-alueeseen. Ensimmäisenä osa-alueena oli niin sanotut ”perustiedot” kuten; ikä, koulu tai oppilaitos missä opiskelee, äidinkieli sekä kauanko haastateltava on asunut suomessa.

Toisena osa-alueena halusin kartoittaa haastateltavan aktiivisuutta liittyen Turun Tyttöjen Talon toimintaan. Kysyin muun muassa seuraavia asioita; kuinka kauan olet käynyt Turun Tyttöjen Talolla, kuinka usein käynte Tyttöjen Talolla, minkälaisessa toiminnassa olet mukana ja miksi, ja niin edelleen. Tässä osa-alueessa oletin että haastateltava oli käynyt Turun Tyttöjen Talolla, koska rajasin haastateltavat siten että he olisivat käyneet Turun Tyttöjen Talolla vähintään vuoden ja osallistuneet sinä aikana aktiivisesti johonkin Talon tarjoamaan toimintaan.

Kolmas osa-alue koski sosiaalisia suhteita ja yhteisöjä. Otin haastateltaessa huomioon että haastateltava ei välttämättä ymmärtänyt mitä kysymykset tarkoittivat. Tässä osiossa eniten vaikeuksia tuotti esimerkiksi sana ”yhteisö” tai ”yhteisöt”. Myös ilmaisun ”sosiaaliset suhteet” ymmärtäminen tuotti jossain määrin

vaikeuksia. Selvensin termiä selittämällä esimerkiksi että ystävyysuhteiden luominen on osa sosiaalisia suhteita.

Neljäs ja viides osa-alue käsittelevät suoraan tämän opinnäytetyön ydintä, eli miten maahanmuuttajataustaiset osallistujat ovat kokeneet saaneensa tukea Turun Tyttöjen Talolta. Ja onko Turun Tyttöjen Talon toiminnalla ollut jotain vaikutuksia kävijän elämään.

Kuudes osa-alue koski haastateltavan perhettä. Yritin tällä osa-alueella kartoittaa, miten haastateltava kokee yhteistyön sujuvan perheen sekä Turun Tyttöjen Talon välillä. Esimerkiksi saako haastateltavan perhe tarpeeksi tietoa Turun Tyttöjen Talon toiminnasta, ja miten tietoa halutessaan saa.

Seitsemäs osa-alue koski Turun Tyttöjen Talon työntekijöitä. Tässä osiossa oli tarkoituksena myös saada jonkinlaista palautetta työntekijöille. Usein työntekijän kysyessä palautetta, on palaute positiivista ja kaikki on hyvin. Tässä osiossa haluttiin myös varmistaa jos haastateltavilta tulisi jotain parannusehdotuksia mitä he eivät syystä tai toisesta kykene työntekijälle sanomaan. Parannusehdotuksia ei tullut yhtään.

Haluttiin myös saada selville miten haastateltavat näkevät Talon työntekijät. Ovatko he avaamassa vain ovet, vai ovatko he osallistujille turvallisia aikuisia. Vastaukset olivat melkein samanlaisia. Kaikki haastateltavat pitivät työntekijöitä ystävällisinä sekä helposti lähestyttävinä. Yksi haastateltavista sanoi ettei kävisi Turun Tyttöjen Talolla, ellei työntekijät olisi niin mukavia. Työntekijällä on ilmeisen iso rooli kävijöihin. Ei ole myöskään yllätys että ohjaajalla on merkittävä rooli ryhmän muodostamisessa. Ohjaaja on ryhmän alkuvaiheissa isossa roolissa. Hän yhdistää ryhmän jäsenet toisiinsa. Ryhmän muodostumisen vaiheisiin kuuluu myös se että, ohjaajan rooli pienenee ryhmän lujittuessa. Kun osallistujat ovat tutustuneet toisiinsa ja pystyvät luottamaan ryhmään ohjaajalla ei ole enää niin suuri merkitys ryhmälle. Haluan huomauttaa että tämä on myös tilanne johon kannattaa pyrkiä. Ryhmä on toimiva ryhmä, jos se ei tarvitse niin sanottua ”vetäjää”.

Seuraava osa-alue käsittelee kulttuureja. Koska opinnäytetyöni keskittyy monikulttuuriseen nuorisotyöhön, niin on tärkeää että haastatteluissa käytiin läpi myös kulttuurien merkitys. Kysyin haastatteluissa miten kulttuurit näkyvät Turun Tyttöjen Talolla, suhtaudutaanko haastateltaviin eri tavoin Tyttöjen Talolla, কিনা vaikkapa kaupassa tai linja-autossa? Kulttuurien vuorovaikutusta käsittelem myöhemmin tässä opinnäytetyössä.

Viimeinen haastatteluosio käsittelee naiseksi kasvua. Jouduin avaamaan hiukan käsitettä, koska 4/5 haastateltavasta ei täysin ymmärtänyt mitä sillä tarkoitetaan. Joissain kulttuureissa biologisesti nainen, ei ole nainen ilman miestä.

Avaan tätä osiota hieman, koska naiseksi kasvaminen on juurikin Tyttöjen Talon perimmäinen ajatus. Tyttöjen Talolla nimenomaan tuetaan yksilöä naiseksi kasvuun, oman näköisensä naisen tai tytön kasvamiseen.

Naiseus on muutakin kuin vain biologisesti määräytynyt sukupuoli. Veikko Aalberg ja Matti Siimes käsittelevät kirjassaan ”Lapsesta aikuiseksi- Nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi” myös mitä naiseus on. Kirjassa sanotaankin että; *”Naiseuden kehittyessä tyttö omaksuu molempien vanhempien taholta sekä äidillisiä että isällisiä ominaisuuksia”*. Jokaisessa meissä on feminiininen sekä maskuliininen puoli, joillakin toinen puoli tulee enemmän esille. Kyse onkin siitä että esimerkiksi, tyttöjen odotetaan olevan kuten äitinsä, eikä vaikkapa huutamassa television edessä isänsä kanssa jääkiekkopelille.

Tämä osio oli myös tärkeä, koska Tyttöjen Talot ovat paikkoja missä tuetaan naiseksi kasvuun. Yksi kysymys olikin että miten Turun Tyttöjen Talolla tuetaan naiseksi kasvuun. Vastaukset olivat positiivisia, kuten saa tarvittaessa tietoa ja saa olla oma itsensä.

2.3 Haastattelujen purku

Kävin kohdassa 2.2 jo hiukan läpi mitä asioita haastatteluista nousi esiin. Kohdassa 2.3 puran hieman kokonaisuudessaan millainen prosessi haastattelujen tekeminen oli.

Olin suorittanut menetelmäopinnot- opintojaksolla haastattelumateriaalin litterointia ja teemoittelua. Olimme myös käyneet kurssilla hiukan läpi miten lähteä liikkeelle, jos aikoo toteuttaa toiminnallisen opinnäytetyön. Kävimme myös läpi miten kysymykset tulee tehdä, ja miten haastattelijan tulee käyttäytyä haastattelussa. Olin tehnyt myös haastatteluja kehittämissuoritukseni liittyen joten haastattelutilanne ei tuntunut enää itselle epämukavalta tai vieraalta.

Kuten jo kohdassa 2.2 mainitsin että tilaajatahon ohjaajani oli hyvänä tukena haastattelukysymysten teossa. Olin alussa hieman epävarma miten lähteä liikkeelle kysymysten teossa, koska niiden tekeminen oli lähtökohta koko opinnäytetyön tekemiselle. Yritin lukea oppikirjoja jotta saisin hiukan lisävarmuutta kysymysten tekoon, koska kysymykset olivat kuitenkin alusta koko opinnäytetyölle.

Haastattelutilanteessa yritin tehdä haastattelutilan mahdollisimman mukavaksi. Käytin haastattelutilan muokkaamiseen hyvin aikaa, sekä tarjottavien aseteluun jotka tulivat Talon puolesta. Hyvä haastattelu syntyy siten että tila on hieman ”epävirallinen”, kuin että olisimme istuneet pöydän molemmin puolin ja tilanteessa olisi ollut jonkinlainen valmis asetelma, haastattelijan vs. haastateltavan. Kun tila ja tilanne tuntuvat mukavalta, on haastateltavallakin mukava ja rento olo, jolloin haastattelukin sujuu hyvin.

Kun sain haastattelut tehtyä, aloitin haastattelumateriaalin työstämisen. Lähdin liikkeelle materiaalin litteroinnista. Litterointi vaihe sujui yllättävän ripeästi, koska työvaiheessa ei tarvinnut miettiä mitään toisin kuin haastattelukysymysten teossa.

Vaikein työvaihe oli teemojen esiin nostaminen. Haastatteluissa nousi esiin monta hyvää teemaa opinnäytetyöhöni. Vaikeaksi osoittautui teemojen rajaaminen. En osannut aluksi hahmottaa kuinka paljon voin käsitellä mitään asiaa opinnäytetyössäni, koska kyseessä ei ole kuin opinnäytetyö eikä laajempi tutkimus. Painin tämän ajatuksen kanssa pitkään. En halunnut että opinnäytetyöstäni tulee liian suppea, mutten halunnut että siitä tulee myöskään liian laaja.

Lopuksi päätin käyttää opinnäytetyössäni kolmea näkökulmaa jotka nousivat esiin jokaisessa haastattelussa. Näistä näkökulmista koostuu siis opinnäytetyöni tulokset. Näitä tuloksia olivat suomenkieli ja sen oppiminen, sosiaaliset suhteet sekä kulttuurien vuorovaikutus.

3 TULOKSET

Minulla oli suuria vaikeuksia aloittaa tulosten kirjoittaminen koska en ollut varmistä kirjoitan, kun haastatteluissa nousi esiin monta mielenkiintoista ja tärkeää asiaa. Päädyin kuitenkin kirjoittamaan niistä, mitä nousi eniten esiin vaikka haastattelut noudattivatkin aika lailla samaa kaavaa. Kerron tuloksia auki käyttäen samalla alan kirjallisuutta.

3.1 Suomen kieli ja sen oppiminen

Kotoutumissuunnitelmassa on erikseen määritelty alaikäisen kotoutumisen tukemisesta. Täytyy ottaa huomioon että lapsi saattaa tulla kriisialueelta jolloin sieltä peräisin olevat kokemukset saattavat vaikuttaa suurestikin lapsen joka päiväiseen elämään.

”Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Ennen normaaliin peruskoululuokkaan siirtymistä kaikilla vieraskielisillä lapsilla on oikeus puolen vuoden perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Valmistavassa opetuksessa lapsi opiskelee suomen kieltä ja sen aikana kartoitetaan, mitä hänen pitäisi omalla luokka-

asteellaan tietää ja taitaa. Puoli vuotta on monelle oppilaalle tavoitteiden saavuttamiseksi liian lyhyt aika.” (Räty, 2002, s. 147- 148)

Jokainen haastateltavista kertoi Turun Tyttöjen Talon olevan oivallinen paikka suomen kielen oppimiselle. Monet haastateltavista kertoivat myös vanhempiensa kannustavan heitä käymään Turun Tyttöjen Talolla, koska he tietävät sen kehittävän kävijöiden suomen kielen taitoa. Kävijöiden vanhemmillaan oli kävijöiden kertoman mukaan positiivinen suhtautuminen Turun Tyttöjen Taloon, juurikin kielen oppimisen kanalta. Jokainen haastateltava painotti myös itse sitä kuinka tärkeää on puhua suomen kieltä jotta sen oppii. Haastateltavat siis itsekin näkivät suomen kielen oppimisen positiivisena ja erittäin tärkeänä tulevaisuuden kannalta.

Haastateltavat näkivät myös Turun Tyttöjen Talon turvallisenä ympäristönä suomen kielen puhumiseen ja sen opetteluun. Yksi vastaajista kertoi vieraan kielen puhumisen vaativan rohkeutta, koska pelkäsi tulevansa naurunalaiseksi jos sanoo jotain väärin.

Turun Tyttöjen Talolla on tässä asiassa yhteiskunnan kannalta katsottuna suurempikin rooli. Jotta pääsee opiskelemaan tai töihin on suomen kielen hallitseminen melkein välttämätöntä. Jos ei onnistu pääsemään työelämään tai opiskelemaan, on suuressa vaarassa syrjäytyä. Syrjäytyminen rasittaa yhteiskuntaa tälläkin hetkellä paljon, vaikka sitä vastaan yritetään alati kehittää uusia toimintatapoja.

Suomessa on 51 000 työvoiman ja opiskelun ulkopuolista 15–29-vuotiasta nuorta. Yhden nuorena pysyvästi syrjäytyneen henkilön hinta yhteiskunnalle on 1,2 miljoonaa euroa koko elämän ajalta (Talouselämä, 9/2013).

Kuka tahansa voi syrjäytyä, mutta riski syrjäytymiseen on suurempi sellaisella jolla ei ole minkäänlaista tukiverkkoa tai se on liian kaukana auttaakseen. Tukiverkko muodostuu sosiaalisten suhteiden kautta, kuten vaikkapa perhe, sukulaiset ja ystävät. Käsittelen sosiaalisten suhteiden merkitystä 3.2 osiossa.

Oppiakseen suomen kieltä täytyy löytää jokin kanava minkä kautta sitä harjoitetaan. Koulussa opiskellaan suomea esimerkiksi valmistavilla luokilla, mutta kie-

len oppiminen saattaa olla hyvinkin teoreettista ja kaukana arkikäytöstä. Suurin osa haastateltavista kertoivat Turun Tyttöjen Talolla pyörivän läksyryhmän olevan suuri apu koulunkäynnin tukemisena. Turun Tyttöjen Talolla toimii läksyryhmä, jossa on vapaaehtoisia auttamassa kävijöitä läksyjen tekemisessä. Koska koulussa on kova tahti opetella uusi kieli sekä muuta, ei läksyjen tekemiselle ole tarvittavasti aikaa, tai tehtävät ovat liian haastavia. Myös opettajilla ei ole aikaa tarkistaa jokaisen läksyjä henkilökohtaisesti, sekä auttaa jokaisessa tehtävässä. Tehtävien tekeminen on tärkeä osa oppimista, mutta vastuu tehtävien teosta on opiskelijalla tai koululaisella. Useimmiten tehtävän anto voi olla jo vaikea ymmärtää mikä vesittää koko tehtävän tekemisen. Haastateltavat kertoivat tekevänsä kotitehtäviä läksyryhmässä ja kokivat sen erittäin tärkeäksi.

Useimmiten kielen oppii parhaiten sitä puhumalla ja kokemusten kautta. Koulu maailma ei tarjoa samanlaista turvallista ympäristöä kielen harjoittamiselle, kuten esimerkiksi Tyttöjen Talot. Saamalla positiivisia kokemuksia suomen kielen käyttämisestä, kuten tulee ymmärretyksi, tukee suomen kielen oppimista ja kannustaa sen käyttöön. Jatkuva suomen kielen puhuminen harjoittaa ja rikastuttaa sanavarastoa.

3.2 Sosiaaliset suhteet

Sosiaaliset suhteet ovat erittäin tärkeitä nuoren kehitykselle. Kun nuori alkaa irtaantumaan vanhemmistaan hän ajautuu yksinäisyyteen. Kun nuori ei tarvitse vanhempiaan samalla tavalla kuin lapsena, tulevat ystävät ja kaverit vanhemman entisen paikan tilalle ja saavat entistä tärkeämmän roolin. Ikätoverit auttavat minuuden rakentamisessa, sekä aikuiseksi kasvamisessa. Nuoruusiässä ikätovereiden kanssa muodostuneet ryhmät ovat eriytyneempiä kuin varhaisnuoruudessa, jonka takia ryhmällä on iso vaikutus minuuden kehittymiseen. Ryhmään kuuluminen on välttämätön kehityksellinen välivaihe. *(Aalberg & Siimes, 2007, s. 71- 73)*

Jokainen haastateltava painotti ystävien merkitystä, ja sitä että Turun Tyttöjen Talo on paikka hoitaa näitä suhteita. Haastateltavat kertoivat miten tärkeää on saada puhua ystävän kanssa mieltä askarruttavista asioista. Vaikka suhteet

vanhempiin olisivat läheiset, tämä ei silti vähennä ystävyysuhteiden merkitystä. Ystäville kerrotaan asioita mitä ei vanhemmilleen välttämättä voi kertoa, tai asioita joista ei ole mukavaa puhua omille vanhemmilleen. Useimmat haastateltavista kävivät Tyttöjen Talolla jonkun ystävän kanssa, tai tulivat sinne tapaamaan ystäviään.

Joillakin voi myös olla elämäntilanne että Tyttöjen Talo on ainoa paikka mikä on ainoastaan sosiaalisten suhteiden yllä pitämiseksi. Muu aika menee suurilta osin koulunkäyntiin, koska valmistaville luokilla tahti opiskelussa on kova. Toki luokilla katsotaan yksilöllisesti jokaisen oppimisen tasoa, mutta myös yritetään mahdollisimman nopeasti saada uusi kieli hallintaan jotta nuori pääsisi kiinni niin sanottuun normaaliin koulukäyntiin.

Useimmat haastateltavat kertoivat saaneensa ystäviä Turun Tyttöjen Talon kautta. Talolla oli helpompi puhua toisille ihmisille, koska suomen kielen käyttämiseen oli alempi kynnyks. Suomen kieli ja sen puhuminen tulevat normaalisti mukaan ihan vain sosiaalisessa kanssa käymisessä. Esimerkiksi jos ryhmä tyttöjä pelaa vaikkapa jotain lautapeliä, on peliin osallistumisella alempi kynnyks ja puhua samalla suomea, kuin alkaa puhumaan vierasta kieltä bussissa istuvalle.

Haastateltavat kertoivat myös saaneensa uusia ystäviä jotka ovat saman kulttuurin edustajia. Haastateltavat kykenivät vertailemaan kokemuksiaan jonkun kanssa, joka on samankaltaisessa tilanteessa. Joitain asioita on helpompi puhua saman kulttuurin edustajan kanssa. Saman kulttuurin edustaja tietää kulttuurin läpi kotoisin eikä tarvitse erikseen selittää toiselle asioita mitkä ovat itseltään selviä. Voi olla että kokemusten vertailu voi auttaa liikkumaan eteenpäin jossain ongelmassa minkä toinen on jo joutunut kokemaan puhumattakaan siitä minkälaisen tuen ja turvan se tuo kun tietää ettei ole yksin kokemustensa kanssa.

"Kauemmin maassa olleet ovat kuitenkin maassa maahanmuuttajalle hyvä tuki ja turva. He ovat omakohtaisesti kokeneet sopeutumisen ongelmat ja tietävät, mitkä asiat koetaan erilaisiksi ja pulmallisiksi uudessa kotimaassa. He voivat omalla kielellä kertoa uuden kotimaan tavoista ja toiminnasta." (Räty, 2002, s.112.)

Kun nuori elää kahden kulttuurin välissä, jotka voivat erota suurestikin toisistaan, on sopeutuminen alussa vaikeaa. Uuteen kulttuuriin sopeutuminen, mutta

oman kulttuurin ylläpitäminen voi olla erittäin haasteellista, koska juuret ovat vanhempien kulttuurissa ja elämäntavat suomalaisessa. Nuori muodostaa oman tapansa elää suomalaisessa yhteiskunnassa kunnioittaen silti omaa kulttuuriperimäänsä. Perhe keskeisessä kulttuurissa oman elämäntapansa muodostaminen voi olla vaikeaa, koska suomalaisessa yhteiskunnassa kannustetaan itsenäistymiseen jo varhaisessa iässä. Miten nuori onnistuu rakentamaan oman tapansa elää, jos kulttuurien perusajatukset ovat melkeinpä vastakohtia toisiinsa nähden.

”Perheen sisäiset roolit muuttuvat maahanmuuton myötä. Suomalainen individualistinen perhemalli vaikuttaa perheenjäsenten keskinäisiin suhteisiin. Suomessa naista rohkaistaan ulos kodista opiskelemaan tai työelämään. Perheen lapset saattavat haluta elää yhtä vapaasti ja itsenäisesti kuin suomalaiset nuoret. Vanhempien auktoriteettiasemaa horjuttaa ympäröivän suomalaisen arvomaailma lisäksi se, että perheen nuorimmat oppivat suomen kielen ja kulttuurin nopeammin.” (Räty, 2002, s. 113)

Jokainen nuori kokee nuoruudessaan jonkinlaista ryhmäpainetta. Nuori joka vasta muodostaa omaa identiteettiään ja on henkisesti ehkä hiukan heikoilla on alttiimpi ryhmäpainelle. Ryhmäpaineen alla elävä nuori saattaa tehdä huonoja päätöksiä, jotka eivät tee hyvää itselle, mutta sillä saa ryhmän hyväksynnän. Ryhmän hyväksyntä on tärkeää kelle tahansa nuorelle mutta etenkin sellaiselle joka ei ole varma siitä mihin suuntaan tulisi mennä, pitäisikö kuunnella vanhempia, vai tehdä niin kuin ystävätkin? Varsinkin nuoren kohdalla joka elää uudessa yhteiskunnassa, ympärillä on eri kulttuuri kuin mistä itse tulee, hyväksytyksi tulemisen tunne on tärkeää. Voi olla että nuori kokee suurtakin riittämättömyyden tunnetta, mikä voi johtaa liialliseen itsekriittisyyteen.

”Nuoruus on oman identiteetin etsimisen aikaa. Maahanmuuttajanuorelle se voi olla erityisen hämmentävää. Hän joutuu etsimään identiteettiään kahden kulttuurin välistä. — Vaikka nuori olisi elänyt koko elämänsä Suomessa, hän siitä huolimatta joutuu perustelemaan tänne tulonsa syitä ja täällä asumistaan sekä itselleen että ympäristölle. Vanhempiensa kotimaasta hänellä ei ehkä ole muuta kokemusta kuin vanhempiensa tai muiden sukulaistensa kautta. Nuorten näkemys omasta kulttuurista on usein se, millaisena oma kulttuuri vähemmistön kulttuurina Suomessa näyttäytyy. Se on hyvin erilainen näkökulma kuin hänen vanhemmillaan, jotka ovat eläneet oman kulttuurin hallitsemassa kotimaassa. Nuori joutuu rakentamaan maailmankuvansa yhdistelemällä ympäröivän yhteiskunnan ja oman etnisen ryhmän arvoja ja näkemyksiä.” (Räty, 2002, s. 169)

On tärkeää että nuori joka on kahden kulttuurin välissä saa purkaa ajatuksi-
aan ja kokemuksiin toisen kanssa, joka voi samaistua tilanteeseen tai on ollut
jopa vastaavassa tilanteessa. Turun Tyttöjen Talolla on myös siis suuri vertais-
tuellinen merkitys. Joskus vertaistukiryhmät voivat olla leimaavia koska useim-
miten tällaiset ryhmät ovat ongelmalähtöisiä. On käynyt jotain, mistä on selviy-
dytty, mutta kokemusten ylipääsemiseksi tarvitaan vielä vertaistukea. Norma-
alissa sosiaalisessa kanssakäymisessä tapahtuva kokemusten vertaaminen ta-
pahtuu luonnollisesti ilman siihen tarkoitettua aikaa ja paikkaa.

3.3 Kulttuurien vuorovaikutus

Tässä osiossa käsittelen kulttuurien vuorovaikutusta. Kulttuurien välinen vuoro-
vaikutus tarkoittaa kaikkea kanssakäymistä ja viestintää eri kulttuuritaustaisten
henkilöiden välillä. Kulttuuri on abstrakti käsite, joten haluan tässä korostaa sitä
että vuorovaikutus tapahtuu yksilöiden välillä. Kulttuuri määrittää yksilön arvo-
maailmaa, käytöstä ja tapaa ajatella. Kulttuuri sisältää sen, mitä ihminen ajatte-
lee ja uskoo itsestään. Se kertoo myös, onko ihminen irrallinen muista vai onko
hän liittynyt muihin. Lapsi voi olla syntynyt Suomessa ja elää täällä arjessa,
mutta koti ei välitä suomalaista kulttuuriperintöä. Seuraavat sukupolvet ovat jo
monikulttuurisia kotitaustaltaan. (*Moped, 2013*)

Kulttuurien välinen viestintä vaatii Minttu Rädyn mukaan tahtoa ymmärtää. Li-
säisin myös itse että kulttuurien välinen viestintä vaatii myös rohkeutta kysyä.
Ihmiset kokevat tuntemattomat asiat uhkaavina, tai jonkinlaisena uhkana. Ihmi-
nen joka pitää huntua, voi olla vaikkapa jollekin suomalaiselle täysin kummalli-
nen tapa. Useimmiten ollaan liian arkoja kysymään miksi joku käyttää huntua,
koska pelätään sen loukkaavan. Koska asia on tuntematon, säilyy minä-se ajat-
telumalli, eli asia pysyy etäällä. Vaikka kysymällä ja keskustelemalla miksi joku
käyttää huntua, ajattelumalli voisi syventyä minä-sinä ajatteluun. Myös hunnun
käyttäminen vaikkapa islamin-uskossa vaihtelee hyvin paljon eri yhteisöjen välil-
lä. Joten ei voi sanoa että kaikkien tähän uskovien tai tuolla asuvien, tulisi käyt-
tää huntua. Yhden kulttuurin sisällä on siis paljon eroja eri yhteisöjen välillä.
Käyttäen Suomea esimerkkinä Pohjanmaalla asuva yrittäjä saattaa nähdä ja
ajatella asioista hyvinkin eri tavoin kuin vaikkapa Helsingissä asuva opiskelija,

ja helsinkiläisen opiskelijan ajatusmaailma voikin olla lähellä vietnamilaisen vaihto-opiskelijan ajatuksia.

(Sardar, 2006, s. 102- 103. Rätty, 2002, s. 66. Sorell, 2012, s. 14.)

Kulttuurien erot ovat hyvinkin hienovaraisia. Kuten vaikkapa puheentuottaminen on suomalaisilla erilaista, kuin vaikkapa afrikkalaisilla.

”Suomalainen puhetyyli sallii hyvin pitkät tauot puheen välillä. Tämän vuoksi meistä saattaa tuntua, että nopeampaan tyyliin tottunut keskustelija keskeyttää meidät tai puhuu puheemme päälle. -- Suomalaiset ovat tottuneet hyvin suoraan viestintään: tyyppillistä on mennä suoraan asiaan. Suomalaisen tai yleensä länsimaisen ilmaisen lyhyys ja selkeys saattaa esimerkiksi aasialaisesta näkökulmasta ollakin hyvin epäkohteliasta. Monessa kulttuureissa on tärkeitä ensin johdatella keskustelukumppania asiaan, esimerkiksi kyselemällä keskustelukumppanin ja tämän perheen vointia. Ennen varsinaista asiaa voidaan jutustella pitkäänkin niitä näitä.” (Rätty, 2002, s. 66 - 67.)

Kulttuurien välillä saattaa tapahtua joskus yhteentörmäyksiä, koska toinen saattaa tietämättään loukata toista. Kuten lainasin Minttu Rädyn teoksesta yksinkertaisen esimerkin siitä miten pienestä on kiinni kulttuurien välinen vuorovaikutus. Jos joku kokee toisen ihmisen olevan epäkohtelias tai ahdistava, tuskin hän halua sellaisen kanssa jatkaa sosiaalista kanssakäymistä. On yleisesti tiedossa että suomalaiset tarvitsevat metrin tilaa ympärilleen. Harvoin toisen kanssa keskustellessa suomalainen tulee lähelle toista tai koskettaa puhuessaan. Joissain kulttuureissa on täysin normaalia esimerkiksi miesten kävellä käsi kädessä kadulla jutellen eikä se ole mikään erityinen asia. *(Rätty, 2002, s. 66.)*

Suomalaisille on usein vaikeaa lähteä kysymään maahanmuuttajataustaiselta hänen kulttuuristaan, tai ulkoisista kulttuurin merkeistä. Turun Tyttöjen Talo tarjoaa turvallisen ympäristön kysyä ja vastata näihin kysymyksiin. Kävijät kertoivat että Turun Tyttöjen Talolla oli helppo jutella kulttuurisista eroista. Eroistakin keskusteleminen on kulttuurien välistä vuorovaikutusta parhaimmillaan. Siinä annetaan tila kulttuurille ja ollaan avoimia uuden kulttuurin oppimiselle. Kävijät kertoivat että jotkut kävijät ovat kysyneet esimerkiksi miksi joku käyttää huntua, ja sitten asiasta on keskusteltu. Kävijät kertoivat myös itse kysyneensä joltain joka puhuu täysin vierasta kieltä, että mitä he puhuvat. Tämän jälkeen on keskusteltu yhdessä uudesta kielestä ja opeteltu sanomaan muutama sana uudella

kielellä. Turun Tyttöjen Talo tarjoaa ennakkoluulottoman ja turvallisen paikan, jossa voi rauhassa olla kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa.

4 POHDINTA

Käyn seuraavissa kohdissa läpi, mitä johtopäätöksiä opinnäytetyöstäni voi tehdä. Tarvitseeko jatkoselvityksiä tehdä Turun Tyttöjen Talon toiminnan vaikutuksista maahanmuuttaja taustaisten kävijöiden elämässä.

4.1 Johtopäätökset

Tutkimuskysymyksenä tässä opinnäytetyössäni oli; Mitä vaikutuksia Turun Tyttöjen Talon toiminnalla on ollut maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään. Opinnäytetyöni vastasi hyvin tähän kysymykseen. Vaikutuksia Turun Tyttöjen Talon toiminnalla on siis ollut kotoutumiseen, sosiaalisten suhteiden rakentamiseen tai ylläpitämiseen ja kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa. Osa-alueet mihin Turun Tyttöjen Talon toiminta on vaikuttanut, ovat merkittäviä niin yksilötasolla kuin yhteiskunnallisella tasolla tarkastellen.

Turun Tyttöjen Talolla on yhteiskunnallisesti iso vaikutus. Turun Tyttöjen Talolla voi harjoittaa suomen kielen oppimista puhumalla sitä, tai tulemalla läksyparkiin missä vapaaehtoiset auttavat läksyjen ja tehtävien tekemisessä. Luoda ja ylläpitää sosiaalisia suhteita, turvallisessa ympäristössä missä ei tarvitse miettiä sitä loukkaako oma käytös kulttuuria vai ei. Sekä tutustua uuteen kulttuuriin arki päiväisten asioiden kautta. Kaikki edellä mainitut ehkäisevät suuresti syrjäytymistä sekä tukevat kotoutumissuunnitelmaa. Sosiaalisten suhteiden ylläpitäminen ja niiden muodostaminen on myös sosiaalista vahvistamista parhaimmillaan eli syrjäytymisen ehkäisyä. Nykyään ongelmana on syrjäytyneet nuoret sekä miten syrjäytymistä voi ehkäistä. On yleisesti tiedossa että yksi syrjäytynyt nuori maksaa koko elämänsä aikana yhteiskunnalle tällä hetkellä yli miljoona euroa. Syrjäytymistä yritetään ehkäistä tukemalla nivelvaiheessa olevia nuoria. Turun Tyttöjen Talo tarjoaa paikan tytöille, jossa voi olla ihana oma itsensä ilman mitään olettamuksia. Sekä yritetään tukea nuoria kasvamaan juuri sellaisiksi kuin kokevat olevansa. Tällaisia paikkoja tarjotaan liian vähän nuorille. Paikkoja jossa voi olla juuri sellainen kuin on, ja lähellä on aikuinen joka kuunte-

lee sekä tarvittaessa auttaa parhaansa mukaan. Turun Tyttöjen Talolla ei ole terapeuttisia vaikutuksia ainakaan toiminta ei sellaista tarjoa, mutta myös sillä on iso vaikutus jos on aikuinen joka kuuntelee mitä nuorella on sanottavaa.

Myös Tyttöjen Talon tarjoamat vuorovaikutteiset tyttöryhmät ovat hyviä sosiaali- seen vahvistamiseen. Vuorovaikutteisissa tyttöryhmissä puhutaan tyttönä ole- misesta ja naiseksi kasvamisesta eri näkökulmista, pyritään vahvistamaan mi- näkuvaa, puhutaan oman kehon hyväksymisestä, naiseudesta ja sen eri muo- doista ja erityisesti omista kokemuksista ja omasta elämästä. On tärkeää, että jokainen tyttö tai nuori nainen tulee nähdyksi, kohdatuksi ja kuulluksi myös yksi- lönä, juuri sellaisena kuin on. Vuorovaikutteiset tyttöryhmät ovat tytön tai nuoren naisen oman kasvun kannalta tärkeitä ryhmiä, joissa heitä tuetaan oman identi- teetin vahvistamiseen ja voimaantumiseen. Voidaankin puhua kasvuryhmistä. Tarkoituksena on tuoda tytöt tai nuoret naiset yhteiseen tilaan, jossa he voivat keskustella vapaasti asioista, joiden ympärille ryhmä on rakennettu. Tavoitteena on, että he voisivat kokea vertaisuutta ja yhteisöllisyyttä ja saada perspektiiviä omaan elämäänsä toisilta ikäisiltään. Monet tytöt ja nuoret naiset ovat yksinäisiä ja erityisesti heille tunne kuulumisesta ryhmään on todella tärkeää. Tyttöryhmä on myös paikka, jossa tuntee ja oppia tunnistamaan tunteita itsessään. Ryhmis- sä tyttöjä kannustetaan omaehtoiseen toimintaan ja vaikuttamiseen. Jokainen toimintamuoto joka jollain tavoin ehkäisee syrjäytymistä, on mielestäni toimin- tamuoto jota tulisi jatkaa ja toteuttaa ahkerasti. *(Tyttötyön kansio, 2012, s. 31.)*

Jokaisen kunnan tulisi tarjota maahanmuuttajataustaisille kotoutumissuunnitel- ma, miten uuteen yhteiskuntaan sopeutuminen onnistuu. Kotoutumissuunnitel- ma tehdään yhteistyössä maahanmuuttajan, kunnan ja työvoimaviranomaisten kanssa. *(Räty, 2002, s.145.)*

”Lapset näyttävät sopeutuvan nopeasti. Tämän vuoksi saatetaan ali- arvioida lapsen tuen tarvetta. Lapsi tarvitsee kuitenkin tukea uuteen elämäntilanteeseen sopeutumiseen sekä suomen kielen ja oman äi- dinkielen kehitykseen. Erityisen vaikeaa kotoutuminen voi olla kriisi- alueelta tulleelle lapselle. Väkivallan kokemukset ja erilaiset mene- tykset painavat mieltä. Lapsi ei ole ehkä pystynyt käymään koulua jopa vuosiin. Tämän vuoksi hän saattaa tiedollisesti olla ikäisiään jäl- jessä.” *(Räty, 2002, s. 147.)*

Turun Tyttöjen Talon tarjoaa myös kotoutumisen kannalta tärkeää toimintaa ja turvallisen tilan sopeutua uuteen kulttuuriin. Kunnat ja kaupungit voisivat ottaa

Turun Tyttöjen Talon sukupuolisensitiivisestä ja kulttuurisensitiivisestä työtöteesta mallia myös omaan nuorille tähdättyyn toimintaan. Sukupuolisensitiivisen työn aloittamiselle sekä ryhmän ohjaamiselle on olemassa jo valmis käsikirja jossa autetaan lähtemään liikkeelle ihan alkutekijöistä.

(Räty, 2002 sekä Tyttötyönkansio, 2012.)

4.2 Jatkoselvitykset

Turun Tyttöjen Talon tarjoama toiminta vaikuttaa positiivisesti maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään. Kuten jo johtopäätöksissäni kerroin toiminnan tarjoavan paljon tärkeitä elementtejä syrjäytymisen ehkäisyyn sekä kotoutumiseen. Mielestäni Turun Tyttöjen Talon toimintaa tulisi tutkia enemmän, jotta saataisiin toimintaa laajennettua myös kunnille ja muuallekin kuin Tyttöjen Talolle.

4.3 Opinnäytetyöprosessin pohdinta

Opinnäytetyöni tekeminen oli minulta suuri ponnistus. Opinnäytetyöni alkoi jo syksyllä 2012. Tarkoitukseni oli valmistua tutkinnon vaatiman ajan 3, 5 vuoden aikana eli joulukuussa 2012. Kuitenkin opinnäytetyöhön tarttuminen sekä työkiiireet veivät liikaa aikaa, jäi valmistuminen vuoden myöhemmäksi. Opinnäytetyötä tehdessäni olen kantapäähän kautta oppinut minkälaiset oppimismetodit minun kohdalla parhaiten toimivat. Jos aikaa on käytettävissä paljon, se täytyy aikatauluttaa ja organisoida tarkasti, eikä lipsumiseen ole varaa. Myös valmistumisen lykkääntyminen vuodella otti koville, mikä myöskin jarrutti loppuopintojen tekemistä. Kuitenkin raskaan työn sekä opiskelu täyteen vuoden jälkeen, voin sanoa oppineeni enemmän itsestäni kuin koko peruskoulun, lukion tai tutkinnon alkuvuosien aikana. En sano että opinnäytetyön tekeminen olisi ollut jollain tavoin valaistava kokemus, mutta opin eron hiukan liiasta itsekriittisyydestä kun huomasin kuinka paljon se jarruttaa esimerkiksi opiskeluissa.

Kehittämiprojektini oli laaja ja käsitteli myös sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä. Kehittämiprojektissani tarkoitukseni oli kerätä työntekijöiltä niin sanottua hiljais-tietoa. Hiljaisella tiedolla tarkoitetaan tietoa, joka syntyy tekemisen kautta työotteita hioessa. Vaikka kehittämiprojektini oli aihepiiriltään melko samanlai-

nen, silti kehittämisprojektini oli täysin erilainen kuin opinnäytetyöni. Kehittämisprojektini käsitteli työntekijöiden hiljaisen tiedon keräämistä tyttötyön kansioon, mutta opinnäytetyöni käsittelee sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä monikulttuurisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Kehittämisprojektia tehdessäni tein haastatteluja jotka sujuivat erittäin hyvin, mutta opinnäytetyössäni haastattelut osoittautuivatkin vaikeaksi tehdä. Vaikeudet opinnäytetyön haastattelukysymysten teossa johtuivat varmastikin siitä että, minulla oli täysin vapaat kädet mitä kysyn ja sain itse määrittää sen mitä opinnäytetyöhöni tulee. Kehittämisprojektissa minun piti saada paperille vain se mitä työntekijät olivat oppineet työssään, mitä kirjoissa tai muissa ei kerrota. Kehittämisprojektini myös laajeni hiukan alusta. Alussa minun tuli tehdä noin viiden (5) sivun tuotos julkaistavaan tyttötyön kansioon, mutta se paisuikin kymmeneksi (10) sivuksi. Sekä organisoin myös muista tyttötyön paikoista ja niiden tekijöiltä tekstiä tyttötyön kansioon. Kehittämisprojektini oli monivaiheinen ja opettava.

Kehittämisprojektini loi myös erittäin hyvän tietopohjan sukupuolisensitiivisestä nuorisotyöstä. Sain kehittämisprojektini aikana tutustua sukupuolisensitiiviseen nuorisotyöhön, käydä vierailulla jokaisella sillä hetkellä olevalla Tyttöjen Talolla. Sain kehittämisprojektistani sekä opinnäytetyöstäni laajan sukupuolisensitiivisen paketin joka toimii varmasti valttikorttina työkentällä. Tutustuin Tyttöjen Talon taustaorganisaatioon kehittämisprojektini harjoitteluosuudessa sekä sain tutusta tyttötyötä tekeviin ihmisiin. Pääsin kehittämisprojektini aikana osallistumaan myös Voimaneidot- koulutukseen joka avasi pienryhmätoiminnan vaikutukset parhaiten. Kehittämisprojektini tuotos käsitteli vuorovaikutteisia tyttöryhmiä joten pienryhmätoiminnan vaikutusten ymmärtämien auttoi ymmärtämään myös vuorovaikutteisten tyttöryhmien positiivisia vaikutuksia.

Huomasin myös että tuotoksen tekeminen on minulle haastavaa. Haastattelujen teon alkuvaikeuksien jälkeen pääsin litteroimaan aineistoa. Aineiston litteroiminen oli jokseenkin mukavaa puuhaa, koska litteroidessani materiaalia minulla ei ollut epävarmuutta siitä ettenkö olisi osannut litteroida kunnolla. Vasta kun minun piti aloittaa teemoittelun ja muun jälkeen itse opinnäytetyön kirjoittaminen, valtasi epävarmuus mielen ja taas halusin vain jättää opinnäytetyön kirjoittamisen hamaan tulevaisuuteen. Kehittämisprojektini kohdalla koin kaiken muun helpoksi, mutta epävarmuus iski juurikin kirjoittamisen kohdalla. Kehittämispro-

jektini haastavin osuus oli tuotoksen tekeminen. Kehittämiprojektissani tein oman osion tyttötyön kansioon, jonka julkaisijana toimii Suomen Setlementtiliitto. Tyttötyön kansio julkaistiin 11.10.2012 valtakunnallisessa Tyttötyön seminaarissa Oulussa.

Viimein sain tartuttua opinnäytetyön kirjoittamiseen kunnolla syksyllä 2013. Koska aikaa opinnäytetyön kirjoittamiselle ei ollut enää paljoa jäljellä turha itsekriittisyys jäi pois. Huomasin että liiallinen itsekriittisyys aiheuttaa sen, etten saa tekstiä syntyymään juuri ollenkaan. Liiallinen itsekriittisyys aiheutti sen että tekstiä tuli liian vähän liian myöhään, sekä sen että kirjoitin opinnäytetyötäni sellaisena miten kuvittelin lehtoreiden sekä tilaajan haluavan sen. Enkä sillä tavoin miten itse ajattelen. Kun kirjoitin opinnäytetyötäni sellaisena millaisena kuvittelin jonkun muun sen haluavan, työ tuntui täysin vieraalta enkä saanut itse opinnäytetyön punaisesta langasta kiinni. Kun esittelin opinnäytetyöni, sain palautetta lehtoriltani että minun tulee käydä suoraan asiaan, ja kirjoittaa niin kuin ajattelen. Olin kierrellyt, kaunistellut ja kirjoittanut sellaista tekstiä mikä ei tuntunut omalta. Lehtorin sanoista rohkaistuna sain kirjoitettua opinnäytetyöni loppuun. Olen myös saanut lisää itsevarmuutta kirjoittamiseen, koska tiedän että minun tulee käydä suoraan asiaan sekä kirjoittaa niin kuin ajattelen.

Kartoin opinnäytetyön kirjoittamista loppuun saakka, kunnes minun täytyi miettiä että tulenko koskaan tekemään koko opinnäytetyötä vai jätänkö Humanistisen ammattikorkeakoulun taakseni. Ymmärsin että olen aina ollut laiska opiskelija, mutta luovuttaa en ole koskaan halunnut. Päätin luottaa itseeni kirjoittajana ja siihen että osaan analysoida materiaalia. Kun sain tulokset kirjoitettua löysin koko ajan niistä uusia näkökulmia mitä voisin lisätä opinnäytetyöhöni. Ymmärsin että Turun Tyttöjen Talon toiminnalla on ollut suuri vaikutus maahanmuuttajataustaisten tyttöjen suomen kielen oppimiselle. Suomen kielen oppiminen on elin tärkeä osa kun muuttaa muualta Suomeen. Suomen kielen oppiminen tukee kotoutumista, joka taas on yhteiskunnallisesti katsoen merkittävää. Jatkuvasti pohditaan uusia keinoja miten saada maahanmuuttajataustaisten kielitaito riittävän hyväksi että voi vaikkapa työskennellä missä haluaa ilman että kieli-muuri on ongelma. Kun huomasin uusia näkökulmia tulevan esille, täytyi minun myös ajan puutteen vuoksi osata karsia joitain näkökulmia pois ja pitää parhaimmat. Olen harmitellut opinnäytetyötä kirjoittaessani sitä miksen aloittanut

ajoissa kirjoittamaan enemmän, koska nyt kun aloin kirjoittamaan niin näkökulmia ja tekstiä olisi riittänyt, mutta aika loppui kesken. En tiedä olisinko muuten kuin paineen alla kyennyt luottamaan omaan analysointiini sen vertaa että sain tekstin kasaan.

Toivon todella että opinnäytetyötäni joku voi jossain hyödyntää. Tai ottaa tästä alustan mille alkaa rakentamaan jotain uutta. Uskon että nuorisotyössä on paljon kiinnostettavaa. Koska ihmiset ovat yhä enemmän tietoisia siitä että ovat yksilöitä, ja vaativat itselleen enemmän. Tämä ei ole huono asia, koska joissain asioissa esimerkiksi nuorisotyö tulee jälkijunassa, ja sitä on vaadittava kehittymään. Uskon että nuorten osallistuminen toiminnan kehittämiseen on melkein ainoa ja paras keino mikä sysäisi nuorten tyttöjen osallisuuden uusiin sfääreihin niin maahanmuuttaja kuin valtaväestön kohdallakin.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut haastavaa monella eri tasolla. Se on ollut stressiä, jännitystä, tuskaa, mahdollisuuksia ja niin edelleen. Koen että olen saanut kehittämisprojektini sekä opinnäytetyöstäni laajan ja pätevän paketin. Sukupuolisensitiivisyys on valtaamassa alaa itselleen nuorisotyössä, ja voin olla ylpeä siitä että itse olen jo saanut aiheeseen paremmat valmiudet kuin moni muu.

Useimmille on hämärän peitossa mitä sukupuolissensitiivisyys tarkoittaa, mutta olen varma että itse voin viedä osaamista työkentälle. Koen että voin työelämässä raivata myös itse alaa sukupuolissensitiivisyydelle sekä kulttuurisensitiivisyydelle. Näen myös että itse jonain päivänä voisin ehkä työskennellä vaikkapa jossain päin Suomea Tyttöjen Talolla, mutta se vaatii aikaa. Olen varma että kaikilla tulee pieni kyllästyminen opinnäytetyön jälkeen aiheeseen, mutta silti tyttötyö/sukupuolissensitiivinen nuorisotyö on aina ollut ominaista minulle. Se että saa olla juuri sellainen kuin on.

LÄHTEET

- Aalberg, Veikko & Siimes, Martti A. 2007. Lapsesta aikuiseksi, nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi. Jyväskylä: Nemo
- Auralan kerhokeskus 2013. Artikkelit ”Turun Tyttöjen Talo”. Viitattu 25.3.2013. <http://www.auralankerhokeskus.fi/turun-tyttojentalo.htm> (Auralan kerhokeskus, 2013)
- Eischer, Heli & Tuppurainen, Jonna 2011. Tyttöjen Talo on kuin avoin koti. Helsinki: Painokurki Oy.
- Erlands, Essi 2013. Ryhmäbloggaamalla yhteisöllisyyttä ja osallisuutta- Turun Tyttöjen Talon ryhmäblogitoiminnan mallinnus. Humanistinen ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.
- Eurofem 2006. Luettelo ”Sukupuolten välisten tasa-arvon valtavirtaistamisen perussanasto”. Viitattu 13.11.2013. <http://www.eurofem.org/valtavirtaan/aakkosellinen.html> (Perussanasto,2006.)
- Eurofem 2006. Luettelo ”Sukupuolten välisten tasa-arvon valtavirtaistamisen perussanasto”. Viitattu 13.11.2013. <http://www.eurofem.org/valtavirtaan/aakkosellinen.html> (Perussanasto, 2006)
- Hedman, Johanna 2011. Käytäntöä ja kohtaamista- Turun Tyttöjen Talon kävijöiden kokemuksia toimintaan osallistumisen vaikutuksista. Sosiaalitieteiden laitos, Turun yliopisto. Pro- gradu tutkielma.
- Hirsijärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2001. Tutkimushaastattelu, teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Honkasalo, Veronika 2007. Monikulttuurinen nuorisotyö helsinkiläisillä nuorisotaloilla. Helsinki: Helsingin kaupungin hankintakeskuksen julkaisu.
- Honkasalo, Veronika 2011. Tyttöjen kesken. Monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo nuorisotyössä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkoston julkaisu..
- Jauhiainen, Riitta & Eskola, Marjatta 1994. Ryhmäilmiö. Juva: WSOY.
- Lankinen, Mari 2011. Voimaneidot. Opas tyttöjen oman voiman haltuunoton ja aggression hallinnan tukemiseen. Setlementtinuorten liiton julkaisuja.
- Miettinen, Anneli 2013. Tilasto ”Maahanmuuttajien määrä”. Väestöliitto. Viitattu 26.11.2013. http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja-jalinkkeja/tilastotietoa/maahanmuuttajat/maahanmuuttajien-maara/ (Väestöliitto,2013)
- Monikulttuurisen pedagogiikan sivusto 2013. Artikkelit ”Kulttuuri käsitteenä”. Viitattu 24.11.2013. <http://www.moped.fi/kulttuurit/kasite.html> (Moped, 2013)
- Parkkari, Essi 2011. Turun Tyttöjen Talo ® ja monikulttuurisuus- toiminnan laajentaminen maahanmuuttajien keskuuteen. Turun ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.
- Peltonen, Hannu 2000. Kasvattajana sosiaali- ja terveysalan ammattiteissa. Tampere:Tammi.
- Räty, Minttu 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Tampere:Tammi.
- Sardar, Ziauddin 2009. Mihin uskovat muslimit? Helsinki: Otava

- Seikkula, Milla 2012. Koulutusmateriaali viranomaisille. ”Viranomaiskoulutus kunniaan liittyvän väkivallan tunnistamiseksi itseopiskelumateriaali”. Viitattu 13.11.2013.
http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/haku?p_p_id=GoogleCustomWebSearch_WAR_thlclient&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=wide&p_p_col_count=1&GoogleCustomWebSearch_WAR_thlclient_com.sun.faces.portlet.VIEW_ID=%2Fhtml%2Fportlet%2FgoogleSearch%2FgoogleSearch.xhtml&GoogleCustomWebSearch_WAR_thlclient_com.sun.faces.portlet.NAME_SPACE=GoogleCustomWebSearch_WAR_thlclient (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2011.)
- Setlementtiliitto 2013. Artikkel ”Setlementtiliitto”. Viitattu 21.3.2013.
<http://www.setlementti.fi/setlementtiliitto/> (Setlementtiliitto, 2013)
- Setlementtiliitto 2013. Artikkel ” Sukupuolisensitiivinen tyttö- ja poikatyö”. Viitattu 21.3.2013. <http://www.setlementti.fi/toiminta/lapsi-ja-nuorisoty/sukupuolisensitiivinen-tytto-ja-/> (Setlementtiliitto,2013.)
- Silfverberg, Paul 2007. Ideasta projektiksi, projektityön käsikirja. Helsinki: Edita.
- Sinkkonen, Jari 2008. Mitä lapsi tarvitsee hyvään kasvuun? Juva: WS. Bookwell Oy.
- Sorell, Anni-Reetta 2012. Sankarittarien matka- toiminnallisen pienryhmän mahdollisuudet vuorovaikutuksen rakentajana maahanmuuttaja- ja valtaväestön tyttöjen välillä. Humanistinen ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.
- Talouselämä 26.9.2013. Artikkel ”Syrjäytynyt nuori maksaa 1,2 miljoonaa- vastaisu yli 100 oppisopimuksella”. Viitattu 16.11.2013. (Talouselämä, 9/2013)
- Turun Tyttöjen Talon sivut 2013. Artikkel ”Yleistä”. Viitattu 25.3.2013.
<http://www.mimmi.fi/yleista/> (Turun Tyttöjen Talo,2013.)
- Turun Tyttöjen Talon sivut 2013. Artikkel ”Rahoitus ja taustaorganisaation toiminta”. Viitattu 25.3.2013. <http://www.mimmi.fi/yleista/> (Turun Tyttöjen Talo,2013)
- Tyttötyönverkostohanke. Tyttötyön kansio. Setlementtiliiton julkaisuja.
<http://setlementti-fi-bin.directo.fi/@Bin/4c761b03ab698f7862c457e8ce467cee/1385680242/application/pdf/127576/tyttotyönkansio.pdf> (Tyttötyön kansio, 2012)
- Tyttötyön verkostohankkeen sivut 2013. Artikkel ”Sukupuolisensitiivisyys”. Viitattu 21.3.2013. <https://setlementti-fi.directo.fi/tyttoty/sukupuolisensitiivisyys/> (Tyttötyö,2013)
- Tyttötyön verkostohankkeen sivut 2013. Artikkel ”Tyttöjen Talo ®” Viitattu 11.3.2013. <https://setlementti-fi.directo.fi/tyttoty/tyttojen-talo/> (Tyttötyö,2013.)
- Valtion rautateiden sivut 2013. Hinnasto ”Turku-Helsinki-Turku”. Viitattu 19.9.2012. (www.vr.fi)

LIITTEET

Liitteenä haastattelukysymykset.

PERUSTIEDOT

1. Minkä ikäinen olet?
2. Oletko opiskelija/koululainen/töissä vai jotain muuta?
3. Mikä on äidinkielesi?
4. Kuinka kauan olet asunut suomessa?

TYTTÖJEN TALO

1. Kuinka kauan olet käynyt Tyttöjen Talolla?
2. Kuinka usein käyt Tyttöjen Talolla?
3. Minkälaisessa toiminnassa olet mukana Tyttöjen Talolla, ja miksi?
4. Oletko käynyt avoimessa toiminnassa? Miksi tai miksi et?
5. Oletko käynyt ryhmissä? Miksi tai miksi et?
6. Oletko käynyt yksilötapaamisissa? Miksi tai miksi et?
7. Mistä sait tiedon Tyttöjen Talosta?

SOSIAALISET SUHTEET JA YHTEISÖT

1. Oletko saanut ystäviä Tyttöjen Talon toiminnan kautta?
2. Onko ystävyysuhteiden solmiminen auttanut sinua pääsemään yhteisön jäseneksi?
3. Ovatko Tyttöjen Talolla muodostuneet suhteet osa elämääsi Talon toiminnan ulkopuolella?
4. Ovatko Talolla muodostuneet sosiaaliset suhteet sinulle tärkeitä? Jos ovat, niin miksi?
5. Minkälainen on mielestäsi Tyttöjen Talon ilmapiiri?
6. Miten muut Tyttöjen Talon kävijät ovat suhtautuneet sinuun?

KOKEMUKSET TALON ANTAMASTA TUESTA

1. Oletko saanut tukea Tyttöjen Talon kautta elämääsi?
2. Jos olet, niin mitä kautta olet saanut tukea? Minkä kautta koet saaneesi tukea?

TALON TOIMINNAN VAIKUTUKSET ELÄMÄÄN

1. Onko Tyttöjen Talolla ollut vaikutusta elämääsi? Jos on niin miten?

PERHE

1. Ketä perheeseesi kuuluu?
2. Miten perheesi on suhtautunut siihen että olet mukana Tyttöjen Talon toiminnassa?
3. Saako perheesi halutessaan tietoa Tyttöjen Talosta ja jos, niin miten?

4. Onko perheesi vierailut Tyttöjen Talolla ja jos ei, niin haluaisivatko he vieraillla?

TURUN TYTTÖJEN TALON TYÖNTEKIJÄT

1. Millaisia ovat Tyttöjen Talon työntekijät?
2. Minkälainen rooli työntekijöillä on Turun Tyttöjen Talolla?

KULTTUURIT

1. Miten eri kulttuurit näkyvät Tyttöjen Talolla?
2. Eroaako kulttuurien vuorovaikutus Tyttöjen Talolla verrattuna Talon ulkopuolella?
3. Koetko että sinuun suhtaudutaan eri tavoin Tyttöjen Talolla kuin sen ulkopuolella?
4. Oletko saanut suomea puhuvia ystäviä Tyttöjen Talon avoimessa toiminnassa?

NAISEKSI KASVU

1. Mitä naiseus sinulle tarkoittaa?
2. Oletko saanut tukea naiseksi kasvuun? Jos olet, niin miten?
3. Miten mielestäsi Tyttöjen Talolla tuetaan naiseksi kasvamista?
4. Jos sinua askarruttaa jokin, niin tiedätkö mistä saat lisäinformaatiota?
5. Onko tällä osa-alueella mielestäsi parannettavaa?